

Projecte TeRRIFICA - Amb data de començament al gener del 2019 i una duració prevista de tres anys i mig, TeRRIFICA establirà fulls de ruta i indicadors clau de rendiment per a la implementació de les metodologies desenvolupades i les accions d'adaptació al canvi climàtic a cada regió.

Europa planta cara al canvi climàtic

Calor, sequera, pluges torrencials... Molts europeus ja experimenten els efectes del canvi climàtic. El projecte TeRRIFICA (Recerca i innovació responsables al territori per a una acció climàtica innovadora), finançat per la UE, amb una xarxa de socis de sis regions europees, busca les millors pràctiques i identifica plantejaments que ja s'estan aplicant per adaptar-se als efectes del canvi climàtic. A més, genera solucions per fer front a aquest canvi al costat de la societat civil, els científics, l'administració i els responsables polítics.

S'oferiran capacitacions adaptades als diferents grups de parts interessades. L'objectiu de TeRRIFICA és organitzar tallers i escoles d'estiu regionals i internacionals per empoderar la població local —insistent sobretot en les autoritats i els responsables polítics regionals— i desenvolupar junts les solucions adequades. S'organitzaran sortides per visitar les seus d'activitats locals i regionals amb potencial relacionades amb la recerca i la innovació a la zona, i es buscarà una implicació més gran de les parts interessades mitjançant circuits de retroacció.

A través dels plantejaments de cocreació entre diferents parts interessades, els participants del projecte tenen la oportunitat d'ampliar els seus coneixements sobre el canvi climàtic i les accions climàtiques innovadores, i també d'identificar oportunitats, factors motivadors i obstacles a la implementació. Les activitats tenen en compte els reptes relacionats amb l'acceptació i la viabilitat, així com les limitacions tecnològiques i legislatives en sis regions pilot.

Un aire més pur, menys inundacions i més biodiversitat: solucions a mida per a moltes regions europees

TeRRIFICA vol fomentar la competència per a l'adaptació al canvi climàtic a diverses regions europees, amb els objectius següents:

1. Elaborar plans d'acció juntament amb diversos actors per determinar com es poden posar en pràctica mesures regionals d'adaptació al canvi climàtic.
2. Traslladar aquestes mesures a altres regions.
3. Ampliar l'experiència amb diversos formats de cooperació que siguin adequats per despertar l'interès dels diferents grups diana d'implicar-se en l'adaptació al canvi climàtic.

L'acrònim del projecte, TeRRIFICA, assenyala el seu centre d'interès principal: l'acció climàtica innovadora. El canvi climàtic i el desenvolupament sostenible són qüestions transversals a escala mundial, al mateix nivell que els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Amb tot, mentre que fa anys que es fa front als problemes més urgents del canvi climàtic, l'adaptació als seus efectes és un aspecte menys considerat. TeRRIFICA aplicarà el seu enfocament territorial —en el sentit més ampli— centrat en els processos de Recerca i Innovació Responsables (RRI, per la sigla en anglès) relacionats amb l'adaptació al canvi climàtic, i tractarà directament Objectius de Desenvolupament Sostenible concrets.

Paquets de treball i contactes: el coordinador i els socis locals

---

El projecte es divideix en sis paquets de treball (WP, per la sigla en anglès):

- WP1: Requeriments ètics, amb direcció de WILA Bonn
- WP2: Coordinació i gestió del projecte, amb direcció de Norbert Steinhaus, de WILA Bonn, norbert.steinhaus@wilabonn.de
- WP3: Plantejament temàtic, definició de continguts i estratègies d'implementació, amb direcció de Pawel Churski, de l'AMU, chur@amu.edu.pl
- WP4: Cocreació i implicació de les parts interessades, amb direcció d'Aude Lapprand, de SciCit, aude.lapprand@sciencescitoyennes.org
- WP5: Seguiment, validació i avaluació de la transferència de coneixement, amb direcció d'Alexander Gerber, de l'HSRW, ag@hsrw.eu
- WP6: Diàleg ciència-pràctica: difusió, col·laboració entre xarxes i explotació, amb direcció de Marta Cayetano, de l'ACUP, marta@acup.cat

Els socis del projecte oferiran recomanacions, nous procediments, eines i metodologies adaptades que s'ajustin a les funcions i els objectius d'aquestes parts i que tinguin en compte tant les polítiques clau dels processos RRI com els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides.

Els socis de TeRRIFICA: el tot és més que la suma de les contribucions individuals

Durant la selecció de les regions pilot, els socis del projecte van voler incloure àrees rurals i àrees urbanes, perquè han de fer front a reptes molt diferents. Les sis regions pilot —a Espanya, Alemanya, França, Sèrbia, Polònia i Bielorússia— tenen un paper molt especial en aquest procés, perquè són les que proven i avaluen les primeres mesures d'adaptació climàtica directament amb els habitants locals.

El Consorci TeRRIFICA presenta un equip realment interdisciplinari que manté relacions i interaccions molt estretes amb diferents grups diana de l'àmbit de l'acció climàtica i l'adaptació al canvi climàtic: ajuntaments, organismes de govern regionals i nacionals, universitats i, sobretot, ciutadans i ONG.

Mitjançant una col·laboració transdisciplinària, TeRRIFICA agrupa sis països europeus que reuneixen tres centres de recerca, tres organitzacions sense ànim de lucre, una associació pública d'universitats i una institució pública per a la promoció de la ciència:

- WILA Bonn, Bonn Science Shop (Bonn, Alemanya) – coordinador del projecte
- HSRW, Universitat Rhine-Waal (Kleve, Alemanya)
- AESD, Associació d'educació per al desenvolupament sostenible (Minsk, Bielorússia)
- CPN, Centre per a la promoció de la ciència (Belgrad, Sèrbia)
- UoV, Universitat de Vechta (Vechta, Alemanya)
- AMU, Universitat Adam Mickiewicz (Poznan, Polònia)
- SciCit, Sciences Citoyennes (París, França)
- ACUP, Associació Catalana d'Universitats Públiques (Barcelona, Espanya)

«Per a una innovació sostenible, desitjable i acceptable és essencial la participació contínua i des del principi de totes les parts interessades»

Declaració de Roma sobre Recerca i Innovació Responsables a Europa, novembre del 2014

L'intercanvi transfronterer d'experiències en l'adaptació al canvi climàtic: la participació de les parts interessades en TeRRIFICA

Les parts interessades, en el sentit més ampli del terme, són persones, grups, institucions o organitzacions que influeixen en les activitats i els resultats de TeRRIFICA o que en rebran la influència. Són experts nacionals i regionals en recerca i innovació, protecció del medi ambient o polítiques de participació ciutadana; innovadors socials, o líders de moviments comunitaris de la societat civil, el món acadèmic i l'ensenyament, l'administració, la política, l'empresa i la indústria, les ONG i els mitjans de comunicació. La participació de les parts interessades es dividirà en tres fases, tot i que no caldrà que totes les parts les passin totes:

Fase 1, Fase de Coneixement: Està pensada per facilitar la informació bàsica i promoure l'aprenentatge i la participació. Aquesta fase ofereix temps i espai per a la reflexió i el debat sobre la RRI. Els experts escollits i disposats a participar-hi donaran suport i contribuiran a la identificació de les necessitats i les prioritats regionals i al codisseny dels Plans d'Adaptació al Canvi Climàtic. TeRRIFICA comença amb tres tallers qualitatius i reflexius per identificar les necessitats d'informació dels diferents segments dels grups diana:

- El primer taller, que es farà a Bonn, s'adreçarà a la RRI i el seu significat per a l'acció i l'adaptació climàtiques i analitzarà quins són els elements motivadors i els obstacles a la implementació, els riscos, les oportunitats i els reptes, en termes d'acceptació, viabilitat, límits tecnològics i restriccions legislatives.
- El segon taller es farà a Belgrad i és un taller de reflexió centrat en els indicadors, per determinar quins són pertinents en l'àmbit local, quins en l'àmbit nacional i quins són indicadors clau globals.
- El tercer taller serà un taller d'escenari d'un dia i mig que es farà a París sobre com adaptar els costums dels ciutadans sobre l'acció i l'adaptació climàtiques en contextos locals i interregionals (europeus). A part de la contribució de les parts interessades al desenvolupament de continguts, es valorarà molt la seva revisió dels resultats de TeRRIFICA.

Fase 2, Fase de Capacitació: Està destinada a reflexionar sobre els coneixements de cadascú en temes d'adaptació al canvi climàtic en el seu context d'impacte i a dissenyar les visions de futur per a una ciutat o regió respectuosa amb el clima. Això només és possible mitjançant l'intercanvi de coneixements dels actors de la societat civil, els científics i els governs locals. Durant aquesta fase s'oferiran formacions a mida, tallers nacionals amb les parts interessades i sortides de visita d'activitats.

Fase 3, Fase d'Acció: Exploràrà les possibilitats i generarà visions de futur d'un paisatge climàtic per al 2030. En aquesta fase es volen explotar les possibilitats d'acció suggerides per diferents actors a les ciutats i regions pilot i arreu. Aquestes visions de futur també proporcionaran metodologies i hipòtesis per aplicar a altres regions.

Els tallers de reflexió internacionals, les reunions nacionals i les escoles d'estiu seran la manera d'aprendre, de facilitar la feina i de fer intercanvis tant dins dels diversos països europeus com entre ells. De ben segur els actors, els administradors i els gestors percebran aquestes oportunitats de debat amb altres sobre

l'adaptació al canvi climàtic en ecosistemes molt diversos i països diferents com un element aclaridor i molt valuós per orientar la seva pròpia pràctica.

Les regions pilot: una barreja de cultures fascinant

Les regions pilot han estat seleccionades amb cura per compondre un panorama significatiu de l'adaptabilitat futura dels resultats, mesures, accions, recomanacions i qualsevol producte del projecte TeRRIFICA. Cada regió o ciutat té els seus trets i característiques, i aporta aspectes pertinents al paisatge del projecte en el seu conjunt. Pel que fa a la implementació i a l'abast futur d'aquest projecte, és fonamental per a l'èxit tenir un programa a mida de cada regió i del grup corresponent de parts interessades.

TeRRIFICA funciona en un Àrea Metropolitana com Barcelona, a capitals i grans ciutats com Belgrad, Poznan i Minsk, a la regió agrícola de Vechta i Cloppenburg i a regions rurals com Bretanya, Normandia i el País del Loira, amb certes semblances pel que fa a la geografia i el clima (Espanya-Sèrbia, Polònia-Bielorússia, França-Alemanya). La diferència pel que fa al potencial científic i a les infraestructures de cada país i les diverses fases de transformació influiran en les activitats de TeRRIFICA, que es beneficiarà de l'intercanvi entre cultures, els valors i diferències de les quals es tindran en compte en el moment de descriure'n els resultats i l'impacte.

El focus regional de TeRRIFICA té un conjunt d'objectius específics destinats a:

- Engrescar els ciutadans en el procés de programar l'agenda en resposta als reptes del canvi climàtic en l'àmbit de les institucions i les regions beneficiàries.
- Desenvolupar Plans d'Adaptació al Canvi Climàtic que portin a un canvi institucional i de governança en el context territorial.
- Crear les eines noves necessàries per a la innovació en la governança i el procés de presa de decisions sobre el canvi climàtic.
- Posar en pràctica projectes cocreats a les regions pilot mitjançant, entre d'altres, la facilitació i l'evolució de metodologies de cocreació, per tal de garantir la sostenibilitat de les accions del projecte. Els projectes implicaran diverses parts interessades: científics, organitzacions de la societat civil, empreses i responsables polítics.
- Desenvolupar, provar i avaluar accions concretes (pilots) centrades a mitigar i a adaptar-se als problemes del canvi climàtic en l'àmbit dels beneficiaris i en el context territorial.

Finalment, les activitats de TeRRIFICA haurien de dur a una millor inclusió de la RRI en els contextos de política regional sobre els reptes del canvi climàtic i a construir un entorn de la RRI més inclusiu per a la societat.